

GAZETA KONIECPOLSKA

POŚWIĘCONA SPRAWOM RELIGIJNO-OŚWIATOWYM, SPOŁECZNYM I SAMORZĄDOWYM KONIECPOLA I OKOLICY
WYCHODZI 2 RAZY W MIESIĄCU.

CENA 20 GROSZY.

Cena prenumeraty: miesięcznie 40 gr., kwartalnie 1 zł, 20 gr., półrocznie 2 zł, 40 gr., rocznie 4 zł, 80 gr.

z przesyłką: miesięcznie 60 gr., kwartalnie 1 zł, 70 gr., półrocznie 3 zł, 30 gr., rocznie 6 zł, 50 gr.

Cena ogłoszeń: 1 wiersz milimetrowy w tekście 25 gr., 1 wiersz milimetr. na ostatniej stronie 20 gr.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: KONIECPOL—PROBOSTWO.

KONTO w P. K. O. 66 166.

ŚWIĘTO CHRYSTUSA-KRÓLA.

W ostatnią, niedzielę października d. 27 b. m. z woli Ojca św. Piusa 11-go obchodzimy uroczystość Chrystusa Króla.

Głos Najwyższego Pasterza. W czasach dzisiejszych ludzie chcą obejść się bez Boga.

Bez Boga pragną budować państwo, bez Boga usiłują zakładać ogniska rodzinne, bez Boga chcieliby wychowywać młodzież. A to dlatego, że nie chcą, aby Chrystus nad nimi panował. W chwili gdy ludziom zaciążyło panowanie Chrystusa i za wszelką cenę starają się pozbyć Królestwa Bożego na ziemi a przynajmniej ograniczyć prawa Kościoła, zabiera głos Najwyższy Pasterz: „Biskupi, powiedzcie swoim rządóm! Kapłani, ogłoście wszystkiemu ludowi! że Jezus jest naszym Królem, że nie ludzki rozum, przyćmiony namiętnościami, ale religia Chrystusa winna być podstawą narodu, podwaliną rodziny i podporą jednostki.

W nauce Chrystusa — podstawy społecznego ładu. Aby być silnym narodem trzeba odrodzić się duchowo. Pan Jezus, zakładając duchowe królestwo na ziemi to jest Kościół, dał wszystko, bez czego ani naród, ani państwo nie może się rozwijać.

W nauce Pana Jezusa państwo znajduje uregulowanie i uświęcenie stosunków między podwładnymi i panującymi. „Wszelka dusza niechaj będzie poddaną wyższym zwierzchnościom, albowiem nie masz zwierzchności jedno od Boga“

(św. Paweł do Rzymian 13, 1). A przecież uległość i posłuszeństwo obywateli względem swej władzy jest pierwszym warunkiem tężyzny państwa. Z drugiej strony i zwierzchnicy winni pamiętać „że

Chrystusa naród znajdzie niewyczerpane źródło energii, państwo zaś — niewzruszone podwaliny ładu społecznego. „Gdy w życiu prywatnym i publicznym — powiada Ojciec św. — uznają ludzie królewską władzę Chrystusa, wówczas całą ludzką społeczność muszą przeniknąć niezliczone dobrodziejstwa, jak prawowita wolność, karność zgoda i pokój“.

Dzisiejsze narody odrzuciły panowanie Chrystusa.

Niestety, naród żydowski nie był narodem ostatnim, który odrzucił panowanie Chrystusa-Króla i poszedł na manowce. W ślad za nim poszły i inne narody i państwa. Do liczby ich należą te, które podjęły walkę przeciwko Kościołowi, ażeby zdetronizować Króla w jego własnym Królestwie to jest w Kościele. „Zaczęto bowiem — mówi Ojciec św. — od zaprzeczenia Chrystusowi rządów nad wszystkimi narodami. Odmówiono Kościołowi prawa nauczania rodzaju ludzkiego, wydawania przepisów, kierowania narodami, by je doprowadził do wiecznego szczęścia. W niegodziwy wprost sposób stawiano religię Chrystusową narówni z fałszywymi wierzeniami; poddano ją pod władzę świecką i wystawia-

Dom Kaimasza, gdzie odbywał się sąd nad Panem Jezusem. Obecnie wznosi się tu kościół ormiański. (Patrz artykuł na str. 2.)

no niemal na samowolę książąt i świeckich urzędów. Nie brakowało państw, które sądziły, że mogą obejść się bez Boga, a religię swą zakładały na bezbożności i zaniedbania Boga.

rzędzą nie tyle własnym prawem, ile z polecenia i zamiast Boskiego Króla“, żeby „w wydawaniu praw pamiętali na ogólne dobro i na ludzką godność swoich podwładnych“ (List Ojca św.) W nauce

nieomal na samowolę książąt i świeckich urzędów. Nie brakowało państw, które sądziły, że mogą obejść się bez Boga, a religię swą zakładały na bezbożności i zaniedbania Boga.

A skutki wynikły stąd najokropniejsze! „Rozsianie po świecie niezgody, zapalenie nienawiści i wywołanie wspaniałych narodów“ (List Ojca św.)

Zdeptanie królewskich praw Chrystusa w Polsce. Czy te zbawienne uwagi Ojca św. nie odnoszą się i do nas? Trzeba być głuchym, ażeby nie słyszeć odzywających się głosów już to na wiecach, już to w mowach sejmowych: „Nie chcemy, ażeby Ten królował nad nami!“ Trzeba być ślepy, ażeby nie widzieć, jak zeświecczenie społeczeństwa objawia się we wszystkich formach: w zatrutych jadłem niedowiarstwa książkach, gazetach, w nieobyczajnych modach niewiast, w bezwstydnym

nych tańcach i niemoralnych teatralnych widowiskach.

Potrzeba święta Chrystusa — Króla. Jakżeż więc na czasie ustanawia Najwyższy Pasterz Święto Pana Naszego Jezusa Chrystusa Króla! To święto ma przypomnieć narodom, że nastał już czas przywrócić Chrystusowi wszystkie królewskie prawa, ma przywieść na pamięć władcom, żeby „święcie i mądrze używali swej władzy“ (List Ojca św.)

Skoro zwierzchnicy i podwładni uznają królewska godność Zbawiciela, wtedy obficie spłyną na społeczność ludzką upragnione korzyści i spokój zapanuje na świecie.

Porządek uroczystości Chrystusa-Króla w Koniecpolu.

Dnia 10 października utworzył się komitet obchodu uroczystości Chrystusa Króla. W skład komitetu weszli: ks. Proboszcz, burmistrz Wł. Sikorski, Wł. Bogobowicz, Henryk Sikorski, Stanisław Migalski, Wład. Znojkiwicz, Jan Cudak.

Uchwalono następujący program uroczystości:

W sobotę, 26 października o godzinie 3-ej po południu zakończenie wszelkich zajęć i prac. O godzinie 4-ej po południu wszystkie dzwony kościelne będą dzwoniły przez kwadrans, poczem zostanie odegrany na wieży hejnał ku czci Chrystusa-Króla. O godz. 5-ej po południu królki różaniec i uroczyste nieszpory o Chrystusie Królu z Wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem.

Podczas nieszporów będzie honorowany przez rzemieślników rozwinięty po środku kościoła sztandar z wizerunkiem Chrystusa Króla.

Po nieszporach uroczysta procesja ulicami rynku, o ile dopisze pogoda. W razie większego wiatru procesja odbędzie się dookoła kościoła. Pożądaną jest rzecz, aby wszyscy parafjanie w procesji wzięli udział z zapalonemi świecami. W tym celu należy przynieść ze sobą gromnice lub nabyć małe świeczki. Bractwo Różańcowe wyda swoim członkom wszystkie światła. Wskazane jest bardzo, aby również dzieci przybyły z małemi świeczkami w rękę.

Porządek procesji. Naprzód pójdzie krzyż w asyście zapalonych latarni, następnie wszystkie sztandary i chorągwie. Po bokach ustawiają się parami dzieci szkolne i pozaszkolne ze świecami w rękę, chłopcy po jednej stronie, dziewczynki po drugiej.

W tym samym porządku za dziećmi staną po jednej stronie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej, po drugiej — Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej oraz wszystka młodzież nienależąca do stowarzyszeń. — Za chorągwiami ustawi się Straż Pożarna ze swoim sztandarem, orkiestra, chór kościelny, sztandar z wizerunkiem Chrystusa Króla, poczem postępować będzie celebrans z Najśw. Sakramentem pod baldachimem, otoczonym strażackimi pochodniami. Za baldachimem pójdzie lud z zapalonemi świecami po jednej stronie niewiasty, po drugiej — mężczyźni ze świe-

wem na ustach: „Twoja cześć chwala“, a potem „My chcemy Boga“. Na zakończenie procesji uroczyste „Te Deum“.

Pożądaną jest bardzo rzecz, aby podczas procesji w każdym katolickim domu były wystawione w oknach obrazy Chrystusa lub Matki Najświętszej i zapalone świece.

W niedzielę, dn. 27 października, w samą uroczystość o godz. 7-ej rano na wieży odegrany zostanie hejnał, który przypomni wiernym, aby na wszystkich katolickich domach, jak również na kościele, wywieszono narodowe i papieskie sztandary. O godz. 8 m. 30 rano woływa z nauką, o 11-ej uroczysta suma z kazaniem i procesją. O 3-ej po południu — różaniec i nieszpory. Od 6-ej do 8-ej wieczorem iluminacja miasta ku czci Chrystusa Króla przez oświetlenie okien i wystawienie obrazów Zbawiciela. O 7-ej wieczorem kapstrzyk Straży Pożarnej z orkiestrą i pochodniami.

Katolicy!

Okażmy w tym dniu, że chcemy, by Chrystus nad nami królował, że z radością i męstwem stać będziemy pod Jego sztandarem.

Okażmy, że Chrystus jest Królem serc naszych, a my Jego poddani. Niechaj żadnego z nas nie braknie w kościele na rozpoczęciu święta Chrystusa Króla w sobotę wieczorem podczas uroczystych nieszporów i na niedzielnych nabożeństwach. Królój nam Chryste! to hasło niech nam przyświeca jak gwiazda promienna, w ostatnią niedzielę października.

Komitet.

Uwaga. Ks. Proboszcz przypomina, że w sobotę 26 października od godz. 6 rano będzie bez przerwy spowiadał.

Ryngraf Podjasnogórski

w Częstochowie. Kordeckiego 12. wykonywa po cenach przystępnych chorągwie, sztandary kościelne, cechowe, górnicze, dla straży pożarnej, bractw i stowarzyszeń oraz wszelkie przybory kościelne.

Wrażenia z pielgrzymki do Ziemi Świętej.

(Dalszy ciąg.)

„Ucieszyłem się z tego, co mi powiedziano: Do domu Pana pójdziemy! I oto stoją nogi nasze w bramach twoich, o Jeruzalem“. Tak śpiewał niegdyś lud Izraelski, ilekroć razy zbliżał się do Miasta Świętego Jerozolimy. I my nuciliśmy w duszy ową pieśń radości, 23 kwietnia o godzinie 11 stanęliśmy w Jerozolimie. Serce zabiło w nas radośnie, jesteśmy więc u celu naszej podróży w Mieście Świętem.

Widok Świętego Miasta.

Ze stacji nie widać jeszcze Świętego Miasta, dopiero gdyśmy wyjechali na pagórek autami, ujrzeliśmy po prawej stronie mury i południowo-zachodnią część miasta. Najpierw rzuca się w oczy góra Syon, tyle razy wspomniana w Piśmie Św.; na niej mieści się Wieczernik Pański i nowy wysoki kościół Zaśnięcia N. Maryi P. Dalej widać już prawie całe miasto, które zniża się pochyłe ku wschodowi, a za miastem wznosi się piękna Góra Oliwna.

W samem prawie środku miasta widać potężną kopułę ze złocistym krzyżem na szczycie. To Kalwarja i kościół Grobu P. Jezusa. Miasto samo wygląda bardzo oryginalnie, charakter ma czysto wschodni, domy przeważnie niskie, o płaskich dachach, gdzieś tam tylko widać małe kopułki i minarety tureckie. Nie widać w niem prawie wcale drzew ani żadnej zieloności.

Pobyt w Jerozolimie. Zajeżdżamy najpierw do hospicjum francuskiego, zwanego Notre Dame, czyli Matki Boskiej, tam zamieszkaliśmy wszyscy na czas naszego pobytu w Jerozolimie.

Kiedy pielgrzymka zajmowała się rozlokowaniem, ja udałem się do kaplicy hospicjum i odprawiłem pierwszą Mszę św. w Ziemi Św. dziękując gorąco P. Jezusowi, że mi tu pozwolił przybyć.

Około godziny 1 po poł. udaliśmy się wszyscy procesjonalnie do kościoła Grobu Chrystusowego. Piękna to była procesja. Na czele szedł krzyż, dwie chorągwie polskie, księża w liczbie 52, ksiądz biskup Okoniewski, obok niego nasz konsul w Ziemi św. p. Zbyszewski, a wreszcie wszyscy pątnicy świeccy. Ze śpiewem: „Kto się w opiekę“ i „Serdeczna Matko“ kroczyliśmy powoli przez wąskie i kręte uliczki Jerozolimy, wszyscy

z ciekawością przypatrywali się pielgrzymce polskiej.

Stajemy na małym placu, ruch tu niesłychany, przed nami widać mury potężnej świątyni. To kościół Grobu P. Jezusa. Przypomina nam się słowa, które wyrzekł Bóg do Mojżesza na pustyni: „Zdejm obuwie, bo miejsce, na którym stoisz, święte jest!” We drzwiach kościoła oczekiwał nas zakonnik, franciszkanin, Kustosz Ziemi Świętej. Z największą czcią przekraczamy progi świątyni, idziemy bocznymi nawami najpierw na lewo, potem skręcamy na prawo, wchodzimy do ogromnej rotundy i stajemy przed małą kapliczką, która stoi na środku tej rotundy, czyli kościoła. To Grób P. Jezusa! Upadliśmy wszyscy na kolana, wtem odezwały się ukryte gdzieś wysoko organy i chór zaśpiewał dziękczynne „Te Deum”. Co działo się wówczas w naszych duszach, tego żadne pióro nie opisz. Płakaliśmy wszyscy, jak małe dzieci, a były to łzy radości, że nam Bóg pozwolił stanąć na miejscu najświętszym na ziemi. Po gorącym przemówieniu O. Kustosza, wchodziliśmy wszyscy po kolei do Grobu P. Jezusa, całując z największą czcią świętą skalę, na której spoczywało Ciało P. Jezusa. Pomodliwszy się przy Grobie P. Jezusa, udaliśmy się zaraz na Kalwarię, która znajduje się niedaleko Grobu, zaraz przy wejściu do kościoła po prawej stronie. Po 17 stromych schodach wstępujemy na tę Świętą Górę i stajemy tam, gdzie ongiś Chrystus konał na krzyżu. Tu nowe wrażenie, jeszcze potężniejsze od pierwszego ogarnia naszą duszę. Wszak tu wisiał na krzyżu Zbawiciel nasz, tu umarł, tu dokonał dzieła Odkupienia naszego! Mimowoli padamy wszyscy już nie na kolana, ale na twarze i leżąc krzyżem skrapialiśmy obficie łzami to święte miejsce, dziękując gorąco P. Jezusowi za Jego mękę i śmierć krzyżową.

Uroczyste nabożeństwo polskie przy Grobie P. Jezusa. Drugiego dnia naszego pobytu w Jerozolimie 24 kwietnia mieliśmy swoje nabożeństwo polskie przy Grobie P. Jezusa. Było to nabożeństwo dziękczynne, jakie Pielgrzymka w imieniu całej Polski składała P. Jezusowi za cudowne wskrzeszenie naszej Ojczyzny. Pontyfikalną Mszę św. celebrował na Grobie Pańskim w asystencji O. O. Franciszkanów ks. Biskup Okoniewski, podczas tej Mszy śpiewał chór franciszkański przy akompaniamencie organów. Po Mszy św. ja miałem szczęście wygłosić kazanie. Na tem nabożeństwie obecnym był

Kaplica Anioła w kościele Grobu Chrystusowego w Jerozolimie. Tu siedział Anioł, kiedy święte niewiasty weszły do Grobu po Zmartwychwstaniu Pana Jezusa. Na środku jest kawał owego kamienia, którym Grób był przywalony.

konsul polski p. Zbyszewski, p. vicekonsul i wiele bardzo osób. — Wszyscy pątnicy nasi, świeccy przystąpili do Komunii św. Nabożeństwo to wywarło na wszystkich uczestnikach niezatarte wrażenie. Tegoż dnia Pielgrzymka nasza złożyła oficjalne wizyty Patryarsze Jerozolimskiemu Arcybiskupowi, następnie Kustoszowi Ziemi Św. i Konsulowi polskiemu.

Wszyscy przyjmowali nas bardzo serdecznie. P. Konsul urządził nawet dla całej pielgrzymki przyjęcie wieczorem. Konsul polski zajmował się bardzo gorliwie naszą Pielgrzymką podczas jej pobytu w Ziemi Św. Dodać też muszę, że konsulaty nasze i przedstawicielstwa polskie we wszystkich krajach, przez które przejeżdżaliśmy, witały nas bardzo serdecznie? W Grecji był na naszym powitaniu sam prezydent ministrów — Wenzelos.

Ks. St. Marchewka.
c. d. n.

Artystyczna pracownia haftów białych i kolorowych, bielizny i aparatów kościelnych
MARJI PIĄTKOWSKIEJ
Mistrzyni cachtowej
w Częstochowie, III Aleja 55.

Zakład Opieki Najśw. Marji Panny (MAGDALENKI)

Częstochowa, ul. św. Barbary 1. 5.

Wykonywa roboty kościelne: ornaty, kapy i t. p. chorągwie, sztandary, bielizna kościelna, haft biały, i kolorowy. **Pralnia.**

Ze wspomnień carskiej Rosji

(dokończenie)

Nasze posłannictwo w Rosji.

I dla nas droga do pracy apostołskiej otwarta, szczególnie, jeśli chodzi o pracę misyjną nad narodem rosyjskim. Do szczytnego tego zadania należy się jednak przygotować, rozbudzając w sobie życie wewnętrzne i miłość gorącą.

Zacznijmy od współobywateli naszych prawosławnych, pokażmy im, że ich kochamy, że nie chcemy bynajmniej ich wynarodowić, lecz tylko zbawić ich dusze. Tę właśnie gorliwość o zbawienie dusz, w stosunku do Rosjan przedewszystkiem ujawnił ks. Łamsargis, o którym już po odbytych Zjeździe Wileńskim byłych wychowawców duchownej Akademii petersburskiej dowiedziałem się parę szczegółów od kolegi jego, ks. prefekta Jana Grass'a, zamieszkałego w Konstantynie pod Warszawą.

Życiorys ks. Łamsargisa.

Ś. p. ks. Łamsargis urodził się na Litwie w roku 1860. W Szawlach ukończył 6 klas gimnazjalnych. Do Seminarjum Mohilowskiego wstąpił w r. 1881. Jako kapłan zaczął pracować w Narwie, gdzie wszystkie rodziny protestanckie, z wyjątkiem dwóch, przyjął na łono Kościoła Katolickiego. Już jako ksiądz wstąpił do Akademii duchownej w Petersburgu, skierowany tam przez Arcybiskupa Mohilowskiego. Z powodu słabego zdrowia po dwóch latach opuścił Akademię, by pracować na parafii. — Tym razem rozpoczął pracę od Jamburga i Petersburga, gdzie w ciągu paru lat pozyskał dla Kościoła Katolickiego dwa tysiące prawosławnych. Rząd rosyjski, na zasadzie pewnych pogłosek o działalności apostołskiej ks. Łamsargisa, skazał go na zamknięcie w karnym klasztorze w Agłonie. Na usilne starania ś. p. Biskupa Symona po pewnym czasie przywrócono mu wolność, zabraniając tylko pracy w stolicy państwa i w Moskwie. Za zgodą rządu objął placówkę w głębi Rosji, mianowicie w Samarze.

Niestety, więcej szczegółów o ś. p. ks. Łamsargisie w danej chwili nie posiadam; gdyby komu znane były takowe, przysłuży się sprawie Kościoła, jeśli mi je przysła. Tym sposobem utworzyłby się materiał do obszerniejszego życiorysu tego wielkiego Apostoła Rosji. A może z czasem materiał ten byłby użyty do procesu beatyfikacyjnego...

Ocena działalności ks. Łam-

sargisa. Godnem zaznaczenia jest, że jak mi zakomunikował wyżej wspomniany ks. J. Grass, już Kard. Rampolla, Sekretarz Stanu Leona XIII, o niezwykłej świątobliwości życia ks. Łamsargisa i nadzwyczajnych owocach pracy jego kapłańskiej zażądał szczegółowych sprawozdań.

Tak więc nadziemska miłość ks. Łamsargisa dla Rosjan w Samarze nawracała tysiące, a wieść o niej doszła aż do centrum katolicyzmu — do Rzymu! Tę szczytną i wzniosłą miłość my, koledzy jego, naśladować winniśmy.

Miłość szczerą, ofiarną, niezrażoną niczem rozproszy uprzedzenia i niechęci wiekowe, skłoni umysły do poznania prawdy, a wolę do jej przyjęcia. Miłość wywołuje miłość i do jedności wiedzie: jeśli więc nasi odłączeni jeszcze od jedności bracia odczuwają w nas miłość prawdziwą, prędzej czy później odplacą nam zaufaniem, a wtedy nie trudno będzie pozyskać ich dla wspólnej Matki-Kościola.

O. Pius Przeździecki.

Udział Koniecpola w powstaniu styczniowym 1863 r

Utrata wolności. Miłość Ojczyzny, ukochanie narodu i osobistej wolności są głęboko wrodzone w sercu każdego człowieka, a tem bardziej w życiu zbiorowym. To też **utrata** drogiego skarbu wolności odczuwa każdy. Cóż więc dziwnego, że Ojczyzna nasza głęboko dotknięta została swym wielkiem nieszczęściem, kiedy chorobliwa swoboda, bezwładność i ociążałość ducha obywateli zepchnęły ją do grobu, zgotowanego przez trzech wrogich sąsiadów? Pierwszy rozbiór Polski rozległ się bolesnym echem po całym kraju. Rozbawiony i roztańczony naród ujrzał nagle przed sobą straszne widmo nieubłaganej niewoli. A chociaż zdołał uratować częściowo swój honor, to jednak nie mógł już odzyskać wolności, pogrzebanej trzeciem rozdarciem żywego ciała Ojczyzny. Wtedy dopiero naród ujrzał całą wielkość nieszczęścia. Męczeństwo najwierniejszych i najszlachetniejszych synów Polski wołało o sprawiedliwość do nieba i było przebłaganą ofiarą za popelnione winy. W ten sposób miały ciężkie dni, miesiące i lata niewoli.

Opieka Boża nad narodem. Opatrzność jednak o Polskę nie zapominała. Od czasu do czasu zsyłała nam wielkich mężów, znanych każdemu polskiemu dziecku

i siwowłosemu starcowi. Któż bowiem nie słyszał o Kościuszczyńskim narodowym wodzu i bohaterze, który pierwszy stanął w obronie niepodległości Ojczyzny z orężem w rękę w szeregu obok wieśniaczej sukmany i przez to stał się ukochaniem serc polskich? Któż nie zna trzech naszych wieszczów i duchowych kierowników narodu, a przede wszystkim — Adama Mickiewicza? Oni to stali „na straży... pamiętek Kościola z archanielskimi skrzydłami i głosem” i uratowali polskiego ducha od zupelnego zatrućcia i zgnilizny. Oni to w swoich przepięknych utworach opłakiwali bóle i nieszczęścia narodu, oni to oskarżali przed rodakami i światem jego wrogów i gnębićieli, oni to szukali drogi ratunku. Przedstawiając słuszność polskiej sprawy, przypominając bohaterstwo minionych wieków, utwierdzali w duszach rodaków gorące pragnienie odzyskania niepodległości i wskazywali nowe drogi do walki o wolność.

Powstania narodowe. Owoce tej siejby naszych poetów i mężów opatrznościowych były powstania: **listopadowe**, początkowo świetnie się zapowiadające i **styczniowe**, o którym chcemy cokolwiek pomówić, gdyż ziemia i pola naszego miasta i okolicznych wiosek są obficie zroszone męczeńską krwią braci i ojców naszych, poległych w obronie niepo-

dległości, a pogrzebanych na parafialnym cmentarzu w Koniecpolu.

Powstanie styczniowe. Zasadniczą przyczyną tego powstania była, jak zawsze, walka w nadziei pomśczenia krzywd i narodowych męczeństw, walka o wolną, niepodległą Polskę. Przed wybuchem powstania ścierały się z sobą dwa stronnictwa polityczne w Królestwie: **Białych**, idących więcej drogą ugodową z rosyjskim rządem, należała do nich najbogatsza szlachta i arystokracja z Wielopolskim na czele i **Czerwonych**, wrogo usposobionych do carskiego rządu i liczących w swych szeregach drobną szlachtę i kadry zapalnej młodzieży. Nietaktowne postępowanie i bezwzględne zarządzania margrabiego Aleksandra Wielopolskiego, który, jako zwierzchnik nad Królestwem z rannienia cara, trzymał się ściśle polityki rusofilskiej, były ową iskrą, która wybuchła w płomień i pożar styczniowego powstania. Kiedy mianowicie na rozkaz margrabiego między 17 i 20 stycznia 1863 roku przeprowadzono po nocach branke młodzieży „w żołdacy” w nadziei usunięcia groźnego niebezpieczeństwa, a młodzież, uciekając przed nią, gromadziła się w puszczy Kampinowskiej nad Bugiem i dolną Narwią, Komitet Powstańczy wydał ostatecznie hasło wzburzonemu narodowi do walki dnia 22-go stycznia 1863 r. **H. S.**

(dalszy ciąg nastąpi).

Kronika ostatnich wydarzeń.

1. Nabożeństwo żałobne za dusze ś. p.

Kazimierza Pułaskiego.

Dnia 11 października upłynęło 100 lat od chwili, gdy walcząc na obcej ziemi — w Ameryce, dobi-

KAZIMIERZ PUŁASKI

jającej się podówczas wolności, — umarł z odniesionej rany rycerz młody, bo zaledwie 32 lata liczący, Kazimierz Pułaski, generał amerykański, a przedtem nieustraszony dowódca „Konfederatów barskich”. To też myśli i serca wolnych Polaków i wolnych Amerykan zwracają się dzisiaj ku temu rycerzowi bez skazy, który „stanąwszy na placu z Boga ordynansu”, bił się o wolność dwóch narodów, naprzód w obronie ginącej Polski, potem o niepodległość wstającej do wolnego życia Północnej Ameryki. W całej Polsce w dniu 11 października odprawiane są żałobne nabożeństwa za duszę tego wielkiego Polaka i urządzone dla uczczenia jego pamięci uroczyste akademje. W świątyni Koniecpolskiej Ks. Proboszcz z własnej intencji odprawił żałobną Mszę św. za duszę narodowego bohatera. Na nabożeństwie była obecna miejscowa szkoła i przedstawiciele Urzędu magistrackiego.

2. Półki z książkami w świątyni Koniecpolskiej.

Stopniowe zmniejszanie się liczby nieumiejących czytać i pisać toruje książce coraz szerszą drogę do naszego ludu. Książka zaczyna nabierać coraz większego znaczenia jako środek rozszerzania różnorodnych myśli, zasad i poglądów. Rozumieją to dobrze ludzie przewrotni i bezbożni i dlatego posługują się książkami do szerzenia fałszu i moralnej trucizny. Dla nas katolików książka ma być środkiem do umocnienia naszej wiary i wskazania nam drogi, którą należy postępować. Do tego celu doskonale pomagają półki z książkami treści religijnej, ustawione w kościołach. Każdy, kto bywa w kościele, ma możliwość wybrania sobie i nabywania przypadającej mu do gustu książki. Na każdej książce wypisana jest cena. — Ten kto książkę nabywa, wkłada odpowiednią kwotę do skarbonki, przymocowanej do półki.

Powyższy sposób szerzenia dobrej książki znany jest dobrze w krajach katolickich. W Anglii niema dzisiaj kościoła, kaplicy a nawet szpitala katolickiego, gdzieby nie było półki z książkami. U nas w Polsce w archidiecezji Wileńskiej już około 100 kościołów posiada półki z książkami treści religijnej. 10 czerwca 1928 r. w jednym z parafjalnych kościołów w Wilnie ustawiono pierwszą w Ar-

Ś. p. hrabina Julja Potocka

urodzona w 1879 r., zmarła po długiej i ciężkiej chorobie w Paryżu dnia 11 czerwca b. r. Dnia 19 października o godz. 10 ej rano odbędzie się eksportacja z Chrzastowa do świątyni Koniecpolskiej, o godz. 11-ej żałobne nabożeństwo i złożenie zwłok w rodzinnych grobach na cmentarzu w Koniecpolu.

chidiecezji Wileńskiej półkę z książkami. Chociaż parafia jest jedną z mniejszych w mieście, ilość rozpowszechnionych książek okazała się nadspodziewanie duża. W ciągu roku rozeszło się z półki 2868 broszur na sumę 873 złotych.

Idąc za tym przykładem ks. Proboszcz parafji Koniecpol zawiesił w dniu 5 października w parafjalnym kościele w Koniecpolu dwie półki z książkami, których widok podajemy na rycinie. Wynik był piękny, gdyż w ciągu dwóch dni rozeszło się z półek przeszło 80 broszur i książek, przyczem n godzi się zaznaczyć, że w skarbonkach nie brakło ani grosza za wzięte książki. Obok półek wywieszono są karty z następującymi przepisami:

1. Ustawienie tej półki z książkami ma na celu rozszerzenie zanie dobrych a taniach książek treści religijnej.
2. Cena każdej książki wypisana jest na okładce z prawej strony u góry.
3. Pieniądze należne za wziętą książkę trzeba wrzucić do skarbonki, znajdującej się u dołu półki, nie zaś kłaść na półkę.
4. Zabranie książki bez zapłacenia za nią równa się kradzieży.
5. Pożyczanie książki należy uważać za kradzież, gdyż, jak wskazuje doświadczenie, jest ona częstokroć oddawana w stanie zupełnie zniszczonym.
6. Przy wybieraniu książek trzeba się starać ich nie pobrudzić, a nie nabyte

kląć na tem samym miejscu, z którego były wz. etc.

7. Ponieważ książki sprzedawane są po cenach księgarskich, częściowo nawet jeszcze taniej, nadatki są pożądane, z staną one całkowicie użyte na szerzenie dobrych wydawnictw katolickich.

Nadto na szczycie jednej półki umieszczony jest napis: „Książka uczy poznawać, kochać Wszchemogącego”, na drugiej zaś: „Przez książkę Prawda przenika w Twe serce”. Niechże tą drogą dobre książki dostają się do wszystkich katolickich domów i rodzin, niech szerzą uświadczenie religijne wśród naszych parafjan.

3. Budowa szosy do Lelowa.

Na odcinku Koniecpol-Przysieka powiat Radomskowski buduje w całej pełni kilometr szosy; reszta drogi długości 2 kilometry 200 metrów będzie wykończona na wiosnę przyszłego roku, jak nas zapewnił pan starosta Radomskowski. Przy budowie szosy pracuje w charakterze robotników do tłuczenia kamienia 7 młodzieńców z powiatu siedleckiego. Chłopcy ci, zarabiając dość dobrze, wstawili się już w całym miasteczku swoim nadzwyczajnym pijactwem, awanturami i burdami, słowem brakiem ambicji. Jednego takiego pasażera z trudem policjantów w obliczu tłumu gapiów. Słychać, że miejscem rozpijania gołowąsów jest pewna żydowska szynkownia. Pytanie, czy nie należałoby temu

Książka uczy poznawać
kochać Wszchemogącego

Przez książkę
Prawda przenika w Twe serce

zaradzić? czy nie byłoby bardziej wskazane w dzisiejszych czasach bezrobocia oddać pracę ludziom, którzy szukają chleba a nie alkoholu?

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że bohaterzy powyższej opowieści zostali już przez Starostwo od roboty usunięci i z Koniecpola wywiezieni, co przyczyniło się bardzo do oczyszczenia alkoholowej atmosfery.

4. Pożary.

Dnia 4 października we wsi **Zawada** spłonęło od pożaru 39 domów, 40 stodół wraz z tegorocznym sprzętem, kilkadziesiąt gospodarczych zabudowań z narzędziami rolniczymi i dużo drobiu.

Do gaszenia ognia przybyły straże pożarne z Radomska, Częstochowy, Cidel, Konar, Pławna, Kłomnic, Cernka, Wojnowic, Widzowa, Nieznanic, Borowna, Skrzydlowa, Rzerzyc, Pacierzowa. Dzięki energicznej walce wymienionych straży z rozszalałym żywiołem, zdołano pożar umiejscowić i ocalić resztę zabudowań od zniszczenia. — W akcji ratunkowej brał czynny udział starosta Radomski p. Szer i komendant policji p. Gozdowski.

Dnia 5 października we wsi **Silniczka** spaliło się 15 domów, 13 stodół ze zbożem i kilkanaście gospodarczych zabudowań. — Do pożaru przybyły straże z Radomska, Maluszyna, Myśliwczowa, Silnicy i Cidel.

Wiadomości z Kraju.

1. Polska pielgrzymka u Ojca św.

Dnia 4-go października b. r. Ojciec św. Pius 11-ty przyjął na uroczystym posłuchaniu jubileuszową pielgrzymkę polską. Składającą się z 700 osób. Na czele pielgrzymki stali: Arcybiskup Wileński ks. Jałbrzykowski oraz księża Biskupi: Mańkowski, Radoński Szlągowski i Lisowski. Był też obecny na posłuchaniu Poseł Ojca św. w Warszawie ks. Arcybiskup Marmada.

Na powitalną mowę ks. arcybiskupa Jałbrzykowskiego Ojciec św. wygłosił z tronu dłuższe przemówienie, w którym w serdecznych słowach uwydatnił znaczenie Polski w rodzinie państw i narodów katolickich, przyczem z rozrzewaniem wspominał o chwilach, spędzonych w Polsce, gdy był jesz-

cze posłem Stolicy Apostolskiej. W końcu mówił Ojciec św.: „Muszę ostrzec Was, jak ongiś Chrystus ostrzegał Apostołów, mówiąc do nich: „Czuwajcie i módlcie się“. Czuwajcie, gdyż grożą Wam niebezpieczeństwa i podstępne zasadki. Wróg wszelkiego dobra, którego Chrystus Pan nazwał bramami piekielnymi, nie śpi, ale czuwa i działa wśród Was. Mam tu na myśli przedewszystkiem sektę masonską, która szerzy swe przewrotne zasady i zgubne wpływy również w Polsce, usiłując w szczególności zniszczyć Waszą świętą i cenną spuściznę duchową i religijną, która stanowi moc i chlębę Waszą. Dlatego też, powtarzam, czuwajcie, gdyż wróg nie śpi, a więc i Wam niewolno zasypiać“.

2. Zamknięcie Powszechnej Wystawy Krajowej.

Dnia 30 września b. r. została uroczystie zamknięta Powszechna Wystawa w Poznaniu. Według tymczasowych obliczeń Wystawę Poznańską zwidziło 4 i pół miliona osób, a w tem około 300 tysięcy cudzoziemców. Wszyscy podziwiali olbrzymie i śmiałe dzieło wyteżonej i ofiarnej pracy, dzieło, w którym wypowiedziała się cała współczesna żywa Polska. Zagranica miała możność zobaczyć wyniki naszego dziesięcioletniego mozołu państwowego, społecznego i gospodarczego i przekonać się, że nie można lekceważyć kraju, w którym tętni taki ogrom żywych sił.

ODEZWA

do Szanownych Czytelników.

Redakcja uprasza Szanownych Odbiorców naszej Gazety o łaskawe wnoszenie prenumeraty na nasze konto w P. K. C. n. 66.166. Wszystkich którzy nam Gazety nie zwrócili uważamy za ludzi życzliwych wszelkim przejawom Akcji Katolickiej a tem samem za prenumeratorów Gazety Koniecpolskiej na rok 1929.

Gazeta nasza liczy 380 odbiorców pozamiejscowych. Sama przesyłka pocztowa jednego numeru wynosi blisko 20 zł. czyli rocznie za 24 numery 480 zł. Dotychczas nasi Szanowni Prenumeratorzy wpłacili 607 zł. 45 gr. czyli zwrócili się dopiero koszta pocztowe z małą nadwyżką, ale daleko jeszcze do pokrycia prenumeraty. Dzięki temu strona finansowa Gazety jest mocno poderwana.

Mamy nadzieję, że Szanowni Czytelnicy, którzy jeszcze prenumeraty nie uisłci, zechcą to łaskawie jaknajprędzej uczynić, a tem samem przyczynią się do utrzymania ważnej placówki Katolickiej Akcji.

Redakcja.

List do Redakcji.

Szanowna Redakcjo! Uprzejmie proszę o zamieszczenie w swej poczytnej Gazecie kilka następujących słów: Od samego założenia „Gazety Koniecpolskiej”, jestem jej stałym prenumeratorem i czytelnikiem. stale też śledzę jej wartość i postęp. Mimo początkowo pewnej niechęci ze strony jednego ek. rozszerzam ją w swej parafii w 20 egzemplarzach. Dzisiaj muszę stwierdzić z całą stanowczością, że każdy numer „Gazety Koniecpolskiej” staje się coraz bardziej ciekawym i interesującym. Dlatego nawet ci, co dawniej byli niechętni, biorą obecnie „Gazetę Koniecpolską” do ręki, interesując się jej artykułami, o czym mogłem się przekonać naocznie. — Zwłaszcza po ostatnich trzech numerach niektórzy moi parafianie zadawali mi już niejedno pytanie odnośnie treści artykułów w niej zawartych. Cieszy mnie to niezmiernie, że „Gazeta Koniecpolska” swymi rzeczowemi i spokojnemi, a jednak godnemi zastanowienia artykułami wytrąca moim parafianom z rąk pisma zle i przewrotnie.

Proszę więc przyjąć tą drogą w imieniu mojem i moich prenumeratorów serdeczne „Bóg zapłać” za pracę, przyczem dodaję prośbę, by „Gazeta Koniecpolska” nadal zaszczycała nasze progi. Proszę przyjąć wyrazy i t. d.

Ks. Leon Król

proboszcz w Przyłęku Szlacheckim
z października 1929 roku

Od Administracji.

Potwierdzamy odbiór prenumeraty od: p. Fornalewicz z Bakowej Góry 3 zł. 30 gr.

ks. prob. Glassa z Lututowa 5 zł.

ks. prob. Zaborskiego z Makowiska 4 zł. 80 gr.

Tomasz Nagłowski i S-ka

Zakład Katolickich Wydawnictw i Drukarnia

Częstochowa, ul. Wieluńska 7

Poleca Szan. Duchowieństwu szranki „Pamiętka i Komunii św.”

Wybór wielki. Ceny najniższe. Na żądanie wysyłamy ilustrowane cenniki.

Skład Materiałów Aptecznych i Farb

Feliksa Wachowicza

Koniecpol Rynek 32.

poleca lekarstwa-specyfiki krajowe i zagraniczne, wody mineralne sztuczne, oraz wszelką perfumeryę.

Stanisława Kubary

w Koniecpolu, ul. Lelowska 1 drugi dom od rynku

Zakład Stolarski

oraz skład gotowych trumien
Ceny bardzo niskie.

Artystyczna pracownia obrazów religijnych i portretów

BOLESŁAW RUTKOWSKI

w Częstochowie, ul. Kordeckiego 13.

Kierownik Literacki: Ks. S. Dembczyk, Ks. A. Kaleta.

Wydawca: Komitet Redakcyjny. Hr. Paweł Potocki, Wł. Bogobowicz, Jan Smus, Ks. St. Borowiecki

Druk. F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie